

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ФІЗИКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ МЕТАЛІВ ТА СПЛАВІВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Директора ФТІМС НАН України

від 30.03.2020 р. № 37-Оп

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
У ФІЗИКО-ТЕХНОЛОГІЧНОМУ ІНСТИТУТІ МЕТАЛІВ ТА СПЛАВІВ
НАН УКРАЇНИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Нормативна база

1.1. Положення про організацію освітнього процесу (далі – Положення) у Фізико–технологічного інституту металів та сплавів НАН України (далі – Інститут) є основним нормативним документом, що регламентує організацію й здійснення освітньої діяльності у Фізико–технологічному інституту металів та сплавів НАН України.

1.2. Організація освітнього процесу в Інституті здійснюється відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково–технічну діяльність», законодавства України, нормативно–правових актів Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а також на підставі Статуту й нормативної бази Інституту.

Основні принципи

1.3. Освітня діяльність у ФТІМС НАН України базується на засадах:

- автономії Інституту в прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу, визначенні форм освітнього процесу й форм і методів навчання;
- аспірантоцентрованого навчання;
- академічної свободи;
- академічної доброчесності;
- науковості та інновативності;
- демократичності, партнерства й соціальної відповідальності учасників освітнього процесу;
- доступності вищої освіти й рівності можливостей для всіх;
- сприяння навчанню впродовж життя;
- забезпечення якості вищої освіти і якості освітньої діяльності.

1.4. Метою освітньої діяльності Інституту є підготовка за всіма рівнями вищої освіти висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному й міжнародному ринках праці фахівців (здатних створювати сучасні наукові знання та інноваційні технології на благо людства) для підприємств усіх форм власності, наукових і освітніх установ, органів державної влади й управління, створення умов для реалізації особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих здібностей.

1.5. Загальні моральні принципи й правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в Інституті (далі – учасники освітнього процесу) визначає Кодекс честі Інституту.

1.6. Формами здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – ВО) в Інституті є:

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);
- дуальна.

1.7. **Очна (денна, вечірня) форма здобуття ВО** – основний спосіб організації навчання здобувачів в Інституті, що передбачає проведення навчальних занять і практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року.

1.8. **Заочна форма здобуття ВО** – спосіб організації навчання здобувачів в Інституті за допомогою поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час

короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в період між ними. Тривалість періоду між навчальними заняттями й контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць.

1.9. **Дистанційна форма здобуття ВО** – індивідуалізований процес здобуття освіти в Інституті, що відбувається в основному за опосередкованої інтерактивної взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого–педагогічних та інформаційно–комунікаційних технологій і реалізується відповідно до Положення про дистанційне навчання у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

1.10. Запровадження заочної та/або дистанційної форми здобуття ВО з певної спеціальності здійснюється рішенням Вченої ради Інституту за умови, що за цією спеціальністю здійснюється очне навчання й наявне необхідне кадрове, навчально–методичне, матеріально–технічне та інформаційне забезпечення для цієї форми здобуття ВО.

1.11. **Мережева форма здобуття ВО** – спосіб організації навчання здобувачів ВО, завдяки якому оволодіння освітньою програмою відбувається у взаємодії Інституту з іншими суб'єктами освітньої діяльності на договірних засадах і запроваджується за рішенням Вченої ради Інституту.

1.12. **Дуальна форма здобуття ВО** – спосіб організації навчання здобувачів денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах і організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору. Дуальна форма здобуття ВО в Інституті запроваджується відповідно до Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

1.13. Університет надає учасникам освітнього процесу (у т. ч. іноземним здобувачам і здобувачам освіти з особливими потребами) можливість безоплатно користуватися навчальними приміщеннями, бібліотекою, навчальною, навчально–методичною й науковою літературою, обладнанням, устаткуванням та іншими засобами навчання на умовах, визначених Правилами внутрішнього розпорядку Інституту.

1.14. У Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково–технічну діяльність» та Освітнім глосарієм Інституту.

1.15. В окремих випадках (оголошення карантину, форс–мажорні обставини тощо) освітній процес може здійснюватися в дистанційному режимі, а Інститут у межах академічної автономії самостійно визначає способи організації й технології для дистанційного навчання. Кожен здобувач ВО має виконати індивідуальний навчальний план під час організації дистанційного навчання відповідно до нормативної бази Інституту.

Мова освітнього процесу

1.16. Мовою освітнього процесу в Інституті є державна мова.

1.17. Відповідно до умов реалізації освітньої програми, викладання однієї, кількох або всіх навчальних дисциплін, виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів може здійснюватися англійською мовою або іншою

офіційною мовою Європейського Союзу, за умови, що усі здобувачі ВО, які вивчають відповідні дисципліни, володіють цією мовою. Якщо є письмове звернення від одного чи більше здобувачів ВО, Університет забезпечує переклад державною мовою.

1.18. Застосування мов в Інституті визначається Законами України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та «Про освіту».

2.РІВНІ, СТУПЕНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

Ступенева система освіти

2.1. Підготовка здобувачів вищої освіти в Інституті здійснюється за відповідними освітніми (освітньо–науковими) чи науковими програмами на таких рівнях вищої освіти (далі – РВО):

- третій (освітньо–науковий) рівень;
- науковий рівень.

2.2. Прийом на навчання для здобуття ВО на кожному РВО за ліцензованими спеціальностями здійснюється на конкурсній основі відповідно до Правил прийому до Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України, які щорічно затверджуються Вченою радою Інституту й оприлюднюються на сайті Інституту.

2.3. Здобуття вищої освіти на кожному РВО передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої (освітньо–наукової) чи наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- доктор філософії;
- доктор наук.

2.4. Особливості організації освітнього процесу на третьому (освітньо–науковому) РВО регулює Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

2.5. Особливості організації освітнього процесу для наукового РВО в Інституті регулює Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

Освітні програми

2.6. В Інституті реалізуються освітньо–наукові програми відповідно до стандартів вищої освіти.

2.7. Освітня (освітньо–наукова) програма відповідної спеціальності й РВО визначає:

- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення (структурно–логічна схема);
- кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;
- очікувані результати навчання (компетентності, знання, уміння й навички), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня та кваліфікації.

2.8. Процедури розроблення, оновлення, удосконалення й затвердження освітньо–наукових програм в Інституті регулюються Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у Фізико-технологічному

інституті металів та сплавів НАН України.

2.9. За забезпечення якості освітньої програми відповідає її гарант.

3. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Графік навчального процесу

3.1. Організація навчання в Інституті здійснюється відповідно до Графіку навчального процесу, який визначає: календарні терміни семестрів, навчальних занять, екзаменаційних сесій, практик, атестацій і канікул на кожний рік підготовки за певною спеціальністю та РВО.

3.2. Графік навчального процесу в Інституті за різними формами навчання щорічно розробляється навчальним відділом і затверджується директором Інституту.

3.3. Навчальний процес за очною формою навчання організовується за семестровою системою. Екзаменаційні сесії плануються по дві в навчальному році. Канікули загальною тривалістю 8–12 тижнів встановлюються здебільшого двічі на рік.

3.4. Графік навчального процесу за заочною формою навчання передбачає сесійний період (установча сесія та/або екзаменаційна сесія) і міжсесійний період. Під час *установчої сесії* здійснюється ознайомлення здобувачів із графіком вивчення навчальних дисциплін (освітніх компонентів), системою оцінювання результатів навчання, проводяться передбачені навчальним планом заняття й видаються індивідуальні завдання, передбачені навчальним планом. У *міжсесійний період* здобувачі самостійно опановують навчальний матеріал і виконують отримані індивідуальні завдання. Під час *екзаменаційної сесії* здобувачі отримують допуск до заходів семестрового контролю та проходять ці заходи.

Навчальні та робочі навчальні плани

3.5. Навчальний план є нормативним документом Інституту, який визначає перелік і обсяг навчальних дисциплін (освітніх компонентів), логічну послідовність їх вивчення, вид семестрового контролю, розподіл навчальних годин за видами занять і форму атестації.

3.6. Навчальні плани складаються на основі відповідної освітньої програми й графіка навчального процесу окремо для кожного РВО та форми здобуття ВО на весь термін навчання.

3.7. Робочі навчальні плани складаються на основі відповідних навчальних планів на кожен рік підготовки за відповідною освітньою програмою з метою удосконалення змісту навчання, конкретизації планування освітнього процесу й закріплення навчальних дисциплін (освітніх компонентів) за певними кафедрами на наступний навчальний рік.

3.8. Навчальні й робочі навчальні плани розробляються робочими групами випускових кафедр із залученням, за потреби, представників інших кафедр. Координацію діяльності робочої групи здійснює гарант відповідної освітньої програми, а контроль виконання вимог до навчальних і робочих навчальних планів здійснює заступник директора Інституту.

3.9. Вимоги до структури, змісту й оформлення навчальних і робочих навчальних планів визначаються наказом директора про підготовку до нового

навчального року у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

3.10. Навчальні плани затверджуються Вченою радою Інституту, підписуються головою Вченої ради й скріплюються печаткою Інституту.

3.11. Графіки навчального процесу ухвалюються Вченою радою, затверджуються директором Інституту й скріплюються печаткою Інституту.

3.12. Робочі навчальні плани затверджуються директором Інституту.

3.13. Формування навчальних планів в електронному вигляді здійснюється в автоматизованій системі планування навчального процесу.

3.14. За організацію освітнього процесу на кафедрі, виконання навчальних планів, здійснення контролю за якістю викладання навчальних дисциплін (освітніх компонентів), навчально–методичною й науковою діяльністю науково–педагогічних працівників (далі – НПП) кафедри відповідає Гарант освітнього процесу.

Індивідуальна освітня траєкторія

3.15. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача ВО реалізується через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття ВО, освітньої програми, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання.

3.16. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача ВО визначається через його Індивідуальний навчальний план.

3.17. Індивідуальний навчальний план здобувача ВО формується, здебільшого, на кожен рік навчання з урахуванням особистого вибору здобувачем навчальних дисциплін і відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України.

3.18. Індивідуальний навчальний план здобувача ВО, який бере участь у програмах академічної мобільності формується відповідно до Порядку оформлення індивідуального навчального плану аспірантів, які беруть участь у програмах академічної мобільності.

3.19. Обрання здобувачами ВО навчальних дисциплін в обсязі не менше 25 % (за весь період навчання) обсягу освітньої програми, за якою вони навчаються, здійснюється відповідно до Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України.

3.20. Індивідуальний навчальний план визначає обсяг навчального навантаження здобувача з урахуванням усіх видів навчальної й наукової роботи, визначає форми контролю результатів навчання, і є обов'язковим для виконання здобувачем ВО.

3.21. За виконання індивідуального навчального плану персональну відповідальність несе здобувач ВО, а його невиконання у встановлені графіком навчального процесу терміни є підставою для відрахування здобувача з Інституту.

3.22. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача ВО може бути реалізована також за допомогою обрання ним певної сертифікатної програми, якщо такі запроваджені за відповідною спеціальністю відповідно до Положення про сертифікатні програми Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України.

3.23. Реалізація права здобувачів на академічну мобільність або участь у

програмах подвійного диплому регулюється Положенням про академічну мобільність Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України.

Розклад занять та екзаменаційної сесії

3.24. Розклад навчальних занять регламентує організацію освітнього процесу в Інституті, і складається на підставі робочих навчальних планів з урахуванням реальної чисельності здобувачів.

3.25. Розклад занять за освітніми програмами може складатися з урахуванням організації навчання в дві зміни. Семестровий розклад занять 1–2 курсів формує, як правило, навчальний відділ Інституту.

3.26. Розклад занять підготовки докторів філософії складає навчальний відділ Інституту.

3.27. Розклад екзаменаційної сесії для кожної групи складає навчальний відділ Інституту.

3.28. Розклади занять і екзаменаційної сесії розміщуються на сайті Інституту.

3.29. Розклади занять усіх форм навчання доводяться до відома науково–педагогічних працівників і здобувачів ВО не пізніше ніж за 10 днів до початку кожного семестру, а розклад екзаменаційної сесії – за місяць до її початку.

3.30. Завантаження аудиторного й лабораторного фондів контролюється навчальним відділом Інституту.

4. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

4.1. Освітній процес в Інституті здійснюється за такими формами:

- навчальні (аудиторні) заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка (практика);
- контрольні заходи.

Навчальні заняття

4.2. Основними видами навчальних занять в Інституті є:

- лекція;
- лабораторна робота;
- практичне, семінарське заняття, комп'ютерний практикум;
- індивідуальне навчальне заняття, консультація.

4.3. Особливості організації різних видів навчальних занять, вимоги до педагогічної майстерності, кадрового забезпечення для їх проведення й особливості організації самостійної роботи здобувачів – визначає Вчена рада Інституту та ухвалює відповідні рекомендації.

4.4. Навчальні заняття залежно від форми здобуття ВО, вимог відповідних стандартів ВО можуть проводитися як аудиторно, так і дистанційно із застосуванням засобів інформаційних технологій комунікації.

Самостійна робота здобувача ВО

4.5. Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час і включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до лекцій та інших видів навчальних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку кваліфікаційної роботи, науково–дослідну роботу тощо.

4.6. Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача ВО денної форми навчання, регламентується навчальним планом і складає, зазвичай, 50 % від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни.

4.7. Зміст самостійної роботи з кожної навчальної дисципліни (освітнього компонента) визначається відповідною робочою програмою.

4.8. Університет надає можливість здобувачам здійснювати самостійну роботу в бібліотеці Інституту, навчальних аудиторіях, лабораторіях, комп'ютерних класах Інституту тощо.

4.9. Для організації самостійної роботи здобувача з використанням складного обладнання, установок, інформаційних систем (комп'ютерних баз даних, систем автоматизованого проектування, автоматизованих навчальних систем тощо) з боку працівників кафедри, в межах їх робочого часу, забезпечується можливість одержання необхідної консультації або допомоги.

4.10. Навчальний матеріал, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни (освітнього компонента) для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, що вивчався під час проведення навчальних (аудиторних) занять.

4.11. Курсовий проект, як окремий освітній компонент, є творчим індивідуальним завданням, кінцевим результатом виконання якого є розробка нового або вдосконалення існуючого пристрою, обладнання, технологічного процесу, механізму, апаратних і програмних засобів тощо. Курсовий проект містить розрахунково–пояснювальну записку, креслення та інші матеріали, які визначаються завданням на курсове проектування. Курсовий проект виконується здобувачем самостійно під керівництвом науково–педагогічного працівника протягом визначеного терміну в одному семестрі згідно з технічним завданням на основі знань та умінь, набутих з однієї або декількох навчальних дисциплін, а також матеріалів промислових підприємств і науково–дослідних установ, патентів, авторських свідоцтв тощо.

4.12. Курсова робота, як окремий освітній компонент, передбачає проведення дослідження з фіксацією його результатів в окремому документі або розробку сукупності документів (розрахунково–пояснювальної або пояснювальної записки, за потреби – графічного, ілюстративного матеріалу), та є творчим або репродуктивним рішенням конкретного завдання щодо об'єктів діяльності фахівця (пристроїв, обладнання, технологічних процесів, механізмів, апаратних і програмних засобів, або їх окремих частин; економічних, соціальних, лінгвістичних проблем тощо), виконаним здобувачем самостійно під керівництвом науково–педагогічного працівника згідно із завданням, на основі набутих з однієї або декількох навчальних дисциплін знань та умінь.

4.13. Курсові проекти, роботи сприяють розширенню й поглибленню

теоретичних знань, набуття досвіду їх практичного використання, самостійного розв'язання конкретних завдань. Тематика курсових проектів, курсових робіт щорічно переглядається, оновлюється й затверджується на засіданнях кафедри.

4.14. В одному семестрі планується не більше одного курсового проекту або курсової роботи. Умовою планування курсових проектів / курсових робіт є наявність практичних занять із відповідної навчальної дисципліни обсягом не менше чотирьох кредитів ЄКТС.

4.15. На виконання курсового проекту здобувачу планується півтора кредити ЄКТС самостійної роботи, а на виконання курсової роботи – один кредит ЄКТС самостійної роботи.

Практика

4.16. Практична підготовка осіб, які навчаються в Інституті, здійснюється, як правило, шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах і організаціях, які відповідають умовам програм практики згідно з укладеними в Інституті договорами. Як бази практики здобувачів ВО можуть використовуватися і структурні підрозділи Інституту, які мають необхідне обладнання та відповідають програмам практики.

4.17. Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачами ВО сучасними методами, формами організації й знаряддями праці в галузі їх майбутньої професійної діяльності, формування на базі одержаних знань професійних умінь і досвіду прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових та виробничих умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання й творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

4.18. Залежно від конкретної спеціальності, цілей освітньої програми та/або вимог стандартів вищої освіти можуть проводитися різні види практик, наприклад: навчальна, технологічна, експлуатаційна, конструкторська, науково–дослідна, переддипломна тощо.

4.19. Перелік усіх видів практик і терміни їх проведення визначаються навчальним планом.

4.20. Завдання й вимоги до різних видів практик, а також організація їх проведення визначається Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України.

4.21. На час проходження практики здобувачам освіти забезпечуються робочі місця, безпечні й нешкідливі умови праці відповідно до освітніх програм і угод між Інститутом та підприємствами, установами, організаціями, що надають місця для проходження практики. Під час проходження практики забороняється використовувати працю здобувачів для цілей, не передбачених освітньою програмою.

5. ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

5.1. Для оцінювання результатів навчання здобувачів НПП проводять контрольні заходи, які визначають відповідність рівня набутих здобувачами знань і умінь, сформованих компетентностей вимогам освітніх програм та забезпечують своєчасне корегування освітнього процесу.

5.2. В освітньому процесі Інституту використовуються такі основні види

контрольних заходів: вхідний, поточний, календарний і підсумковий (семестровий контроль та атестація) контроль.

5.3. Вхідний контроль проводиться на початку навчання з нової навчальної дисципліни з метою визначення готовності здобувачів до її засвоєння. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам, корегування навчального процесу тощо.

5.4. Контрольні заходи для перевірки результатів опанування здобувачами матеріалу навчальних дисциплін (освітніх компонентів) – рівня набутих здобувачами ВО компетентностей, знань, умінь і навичок на кожному етапі вивчення навчальної дисципліни (освітнього компонента), а також порядок ліквідації академічних заборгованостей в Інституті реалізується відповідно до Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

5.5. Проведення атестації здобувачів здійснюється відповідно до Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

Оцінювання результатів навчання

5.7. Оцінювання результатів навчання здобувачів в Інституті проводиться з використанням рейтингової системи (далі – РСО), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально–пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

5.8. Розмір шкали РСО з навчальної дисципліни (освітнього компонента) дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

5.9. Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

5.10. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу він має право подати апеляцію в день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я директора Інституту за процедурою визначеною Положенням про апеляції у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

Визнання результатів навчання

5.11. Питання визнання періодів та результатів навчання, оформлення трансферу навчальних дисциплін, ліквідації академічної різниці для здобувачів ВО, які навчалися в інших освітніх установах і бажають продовжити навчання в Інституті, або для здобувачів ВО Інституту, які беруть участь у програмах академічної мобільності, та для здобувачів наступної вищої освіти регулюються відповідними нормативними документами Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України

5.12. Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами ВО в інших закладах ВО, зокрема і за програмами академічної мобільності, регулюється Положенням про визнання у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України. результатів попереднього навчання та Положенням про академічну мобільність у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

5.13. Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами в інших закладах

ВО за програмами подвійного диплому регулюється умовами відповідних угод, укладених Інститутом з інститутами–партнерами.

6. ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПЕРЕВЕДЕННЯ І ПОНОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

6.1. Здобувачам ВО, які скористались своїм правом на перерву в навчанні в Інституті (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу, сімейними обставинами тощо), надається академічна відпустка в установленому законодавством порядку.

6.2. Підставами для відрахування здобувача можуть бути:

- завершення навчання за відповідною освітньою чи науковою програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншого закладу ВО;
- невиконання індивідуального навчального плану;
- порушення умов договору (контракту), укладеного між Інститутом і особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- інші випадки, передбачені законом.

6.3. Особа, яка відрахована з Інституту до завершення навчання за відповідною освітньою програмою, може бути поновленою на навчання в Інституті.

6.4. Порядок відрахування, переривання навчання, поновлення й переведення осіб, які навчаються чи навчалися в закладах вищої освіти, а також порядок надання академічної відпустки визначаються чинним законодавством і Положенням про відрахування, переривання навчання, переведення і поновлення здобувачів вищої освіти у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

6.5. Особливості надання університетом додаткових освітніх послуг у процесі поновлення, переведення, ліквідації академічної заборгованості й вивчення навчальних дисциплін у межах інших освітніх програм / рівнів вищої освіти понад обсяги, встановлені навчальними планами, регламентуються Положенням про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

7. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1. Організаційне та навчально–методичне забезпечення освітнього процесу є важливою й необхідною умовою якісної підготовки здобувачів ВО та включає: документи кафедри; документи зі спеціальностей і освітніх програм; навчально–методичне забезпечення навчальних дисциплін (освітніх компонентів).

7.2. Функції, діяльність і документальне забезпечення кафедри регламентує Положення про випускову кафедру Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України та положення про відповідний навчальний структурний підрозділ Інституту.

7.3. Основними документами, що конкретизують зміст навчання, є робочі програми (силабуси) навчальних дисциплін (освітніх компонентів).

7.4. Навчально–методичне забезпечення навчальних дисциплін (освітніх компонентів) розробляється НПП кафедри, що здійснюють викладання цих дисциплін. Відповідальність за розробку матеріалів навчальних дисциплін кафедри покладається на завідувача кафедри.

7.5. Вимоги до структури, змісту й оформлення робочих програм (силабусів) навчальних дисциплін (освітніх компонентів) та іншого інформаційно–методичного забезпечення регулюються Порядком створення та затвердження робочих програм (силабусів) навчальних дисциплін (освітніх компонентів) у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

7.6. Створена науково–педагогічними працівниками кафедр навчально–методична документація є інтелектуальною власністю Інституту та може бути використана іншими організаціями й установами лише з дозволу Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України.

7.7. Навчально–методична документація з навчальних дисциплін (освітніх компонентів) зберігається на кафедрах, які забезпечують їх викладання, у паперовому та/або електронному вигляді.

8. УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

8.1. Посади науково–педагогічних працівників можуть займати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання. Під час заміщення вакантних посад науково–педагогічних працівників – завідувачів (начальників) кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів укладенню трудового договору (контракту) передує конкурсний відбір, порядок проведення якого затверджується Вченою радою Інституту.

8.2. Робочий час НПП становить 36 год. на тиждень (скорочена тривалість робочого часу) і включає час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків. Норми часу навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи визначаються Положення про планування та облік педагогічного навантаження НПП у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

8.3. Основними документами, які визначають організацію роботи НПП впродовж навчального року є його Індивідуальний план роботи (містить перелік основних видів методичної, наукової, організаційної й виховної роботи) та трудовий договір (контракт).

8.4. Виконання індивідуальних планів роботи НПП контролюється завідувачем кафедри й обговорюється на засіданнях кафедри з критичною оцінкою якості виконання кожного виду робіт, вимогою особистого пояснення кожним виконавцем причин низької якості, несвоєчасності виконання або невиконання роботи, передбаченої планом.

8.5. У разі неможливості забезпечення освітнього процесу наявними штатними працівниками, у окремих випадках, вакантні посади НПП можуть заміщуватися за трудовим договором до проведення конкурсного заміщення цих посад у поточному навчальному році.

8.6. Права й обов'язки НПП визначаються законодавством України, трудовим договором (контрактом), посадовою інструкцією та нормативною базою Інституту.

8.7. З метою сприяння адаптації аспірантів до освітнього процесу в Інституті, проведення індивідуальної й загальної виховної роботи серед аспірантів, з'ясування

проблем аспірантів і надання їм можливої допомоги, оперативного інформування аспірантів щодо нормативної бази Інституту тощо, директор інституту за поданням кафедр призначає кураторів.

8.8. Здобувачі ВО мають права й обов'язки, передбачені законодавством України, нормативною базою Інституту та договором (контрактом), укладеним між Університетом і особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання.

8.9. Організація освітнього процесу для здобувачів ВО з особливими потребами, реалізація їх академічних прав в Інституті здійснюється відповідно до чинного законодавства.

9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ІНСТИТУТІ

9.1. Інформатизація, як важливий механізм модернізації освітнього процесу Інституту, спрямована на підвищення якості, доступності й ефективності вищої освіти та передбачає зокрема:

- впровадження автоматизованих систем управління освітнім процесом в Інституті;
- створення єдиного інформаційного освітнього простору Інституту;
- використання інформаційних технологій в освітньому процесі;
- розвиток електронного архіву освітніх і наукових матеріалів Інституту;
- модернізацію й розвиток автоматизованої системи тестування та контролю якості освітнього процесу в Інституті.

9.2. Політика Інституту щодо системи забезпечення якості вищої освіти, її функціонування й інформаційного менеджменту у сфері освітньої діяльності визначається Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

9.3. Розвиток культури академічної доброчесності, запобігання й виявлення плагіату в академічних текстах за авторства учасників освітнього процесу в Інституті регламентується: Положенням про систему запобігання академічному плагіату у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України, Положенням про комісію з питань етики та академічної чесності Інституту.

9.4. Конфліктні ситуації, які виникають під час освітнього процесу вирішуються відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України.

10. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення, зміни й доповнення до нього затверджуються Вченою радою Інституту та вводяться в дію наказом директора Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України.

10.2. Вимоги Положення обов'язкові для виконання всіма учасниками освітнього процесу Інституту.

10.3. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на посадових осіб Інституту відповідно до їх функціональних обов'язків.

10.4. Порядок реалізації окремих пунктів Положення може бути визначено окремими положеннями, що стосуються відповідного напрямку освітньої діяльності Інституту.

Учений секретар,
к.т.н.

В. Л. Лахненко

Погоджено:

Завідувач випусковим відділом
спеціальності 136 «Металургія»
д.т.н., проф.

О. М. Смірнов